

Koolitoidu teema arengutest

Angela Saksing

Koolitoidu teekaart

- Teekaardi koostamise eesmärk-luua kokkulepitud tegevuste ja lahendussuundade abil tingimused, et koolilõuna oleks mitmekesine, tasakaalustatud ning kõigile lastele kättesaadav.
- Teekaardi koostamise käigus kaardistati koolilõunaga seonduvad probleemid, seda mõjutavad tegurid ning leiti lahendusteed ja tegevused, mida järgneva 3 aasta jooksul ellu viia ning tegevuste planeerimisel silmas pidada.

Põhitegevused

- Viiakse lõpule lasteasutuste tootlustamist reguleeriva määruse väljatöötamine. Määrus töötatakse välja 2023/2024 õppeaastal, jõustub eeldatavalt koos rahvatervishoiu seadusega 2025. aasta suvel.
- Määruse väljatöötamise käigus koostatakse ka kulude analüüs, mida tootlustamise nõuete muutmine koolilõuna maksumusele kaasa toob.
- Hinnatakse koolilõuna toetuse suurendamise vajadust ning leitakse viise selle suurendamiseks.
- Hangete tingimuste ühtlustamiseks uuendatakse Tervise Arengu Instituudi pakkumuse näidist.
- Eesti Linnade ja Valdade Liiduga koostöös koostatakse heade praktikate kogumik, mis saab abiks olla hangete koostamisel.

Toetavad tegevused

- TAI poolt koostöös Sotsiaalministeeriumi, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ja Terviseametiga väljatöötatud müügikohtade juhendi laialdasem kommunikeerimine koolipidajatele, et koolides paiknevates müügikohtades oleks toiduvalik tervist toetavam.
- Toiduraiskamine vähendamiseks kriteeriumite ettenägemine hanketingimustes (nt ülejääva toidu annetamine, vähemate koolilõuna põhivariantide nõuete seadmine).
- Tervislikel põhjustel teisiti toituvate laste toitlustamisel tihedam koostöö toitlustajate ja patsiendiorganisatsioonide vahel.
- Sihtrühmade teadlikkuse tõstmisega seotud tegevused.

Edasised sammud koolitoidu teekaardi osas

- Läbirääkimised osapooltega tegevuste ajakava osas.
- Ümarlaud kokkuleppe heaks kiitmiseks.

„Nõuded toitlustamisele lasteasutustes“

- Määrus vajab muutmist, sest nõuded pärinevad aastast 2006.
- Eesmärk on, et koolilõuna kataks vähemalt 30% vanusegrupi päevasest energia vajadusest (praegu 30-35%) ja lasteaiatoit vähemalt 80 % vanusegrupi päevasest vajadusest (praegu 85-90%).
- Suurem tähelepanu kvaliteedil.
- Põhitaitainete osatähtsused energiast.
- Mikrotoitainetele nõudeid ei anta.
- Nõuded toidu toiduainelisele koostisele toidugruppide kaupa
- Kõik määruses esitatud toidukogused on netokogustena arvestatult ühe lapse kohta.
- Täpsustavad nõuded teatud toitade toitainelisele koostisele (nt kriteeriumid soola, küllastunud rasvhapete, (lisatud) suhkrute, kiudainete sisaldustele).

Haridusasutuste mahetoidu toetus

- Rakendus 2022. a juulis.
- Sihtgrupp: Üldhariduskoolide õpilased ja lasteaialapsed.
- Eesmärk: Kujundada tervist hoidvaid toitumisharjumusi ning tõsta turunõudlust ja edendada mahetootmist.
- Toetuse määr kalendrikuus: 4,90 eurot koolieelse lasteasutuse lapse kohta ja 2,20 eurot üldhariduskooli õpilase kohta.
- Toetuse eelarve 2022. aastal 673 500 eurot ja 100 000 eurot koolituste ja nõustamise korraldamiseks.
- Toetuse eelarve 2023. aastal 1,25 miljonit eurot + 2022. aasta eelarve jääk ~98 000 eurot
- Uue perioodi eelarve lisavajadus selgumisel